

EEN LAGE RATIO IS HET DOEL DAT BANKEN NASTREVEN, WANT DAN ZIJN DE KOSTEN RELATIEF LAAG TEN OPZICHTE VAN DE INKOMSTEN

NIET DE KOSTEN

De verhouding kosten-baten van ING is sinds de crisis verbeterd. Dat het verhoudingsgetal lager ligt dan zes jaar geleden, is voor het grootste deel te danken aan meer inkomsten en niet aan lagere kosten.

In annus horribilis 2008 bedroeg de efficiencyratio van ING maar liefst 85,3 procent. Doordat de kosten hoog bleven maar de baten implodeerden, schoot de ratio door het dak.

In de laatste zes jaren zijn de kosten met zwoegen en zweeten teruggebracht tot 9 miljard euro eind 2014. Dit is een miljard euro minder dan op het hoogtepunt in 2008, maar meer dan in 2012 en 2013 toen de kosten respectievelijk 8,6 en 8,7 miljard euro bedroegen.

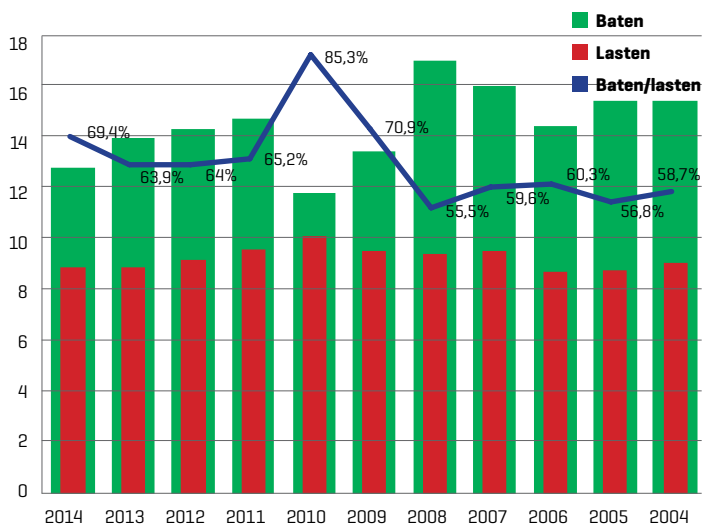
De kosten lijken voor de baten uit te gaan. Zo heeft ING sinds 2011 weliswaar 700 miljoen euro aan kosten bespaard, maar hier stonden reorganisatielasten van 400 miljoen euro tegenover. Tel daar de loonstijgingen van een half miljard euro van de werknemers die hun baan nog hebben, de pensioenkosten van 200 miljoen euro en de toegenomen kosten voor regulering (300 miljoen euro) bij op en het wordt duidelijk waarom de totale lasten toenemen.

Aangezien de bank tot en met 2018 nog voor 600 miljoen euro wil besparen, lijkt het aannemelijk dat dure ontslagrondes de komende jaren voor een verdere opwaartse druk van de kosten zullen zorgen.

MAAR DE BATEN

Dat de ratio is verbeterd ten opzichte van voor de crisis is voornamelijk te verklaren door de inkomstenkant. De baten bedroegen eind vorig jaar 15,3 miljard euro. Ter vergelijking, in de jaren 2005, 2006 en 2007, toen nog niemand van het woord kredietcrisis had gehoord, lagen de baten gemiddeld ruim een miljard euro lager.

Hogere baten in plaats van lagere kosten verklaren efficiënter ING

Hoe kan het dat een veel kleiner ING in een lastig economisch klimaat nu hogere baten heeft dan in 2007? Het antwoord is te vinden in de rentemarge, oftewel het verschil tussen in- en uitgeleend geld.

Door het onorthodoxe beleid van centrale banken kunnen financiële instellingen bijna gratis lenen. Terwijl banken dit ingeleende geld bijzonder lucratief kunnen doorschuiven naar mensen die bijvoorbeeld een hypotheek nodig hebben.

Voornamelijk als gevolg van de beperkte concurrentie tussen banken is de marge tussen in- en uitgeleend geld nog nooit zo groot geweest als vandaag.

Zo bedroeg de marge bij ING vorig jaar 1,51 procent tegenover 0,94 procent in 2007. De omvang van ING's portefeuille met leningen mag dan gekrompen zijn, de euro's die worden uitgeleend zijn een stuk rendabeler.

NUT VAN DE RATIO

Het verhaal van ING laat zien hoe betrekkelijk het nut is van de efficiency-ratio.

De ratio geeft dan wel in één oogopslag weer hoe de kosten van een bank zich tot de baten verhouden, maar een belegger moet de ontwikkeling van het getal in de teller en de noemer onafhankelijk van elkaar bestuderen om te weten wat er echt speelt.

Een ander manco van de ratio is dat een bank die jarenlang kostenefficiënt lijkt, in één klap peperduur kan worden. Dit was het geval bij ING en andere banken in 2008, toen de inkomsten stevig onder druk stonden.

Ook is het niet altijd even eerlijk om de ratio te gebruiken om banken te vergelijken. Zo ligt het verhoudingsgetal van de private bank Van Lanschot met 70,8 procent een stuk hoger dan die van ING (cijfers 2013). Dat verschil valt deels te verklaren door het verschil in activiteiten. Van Lanschot richt zich voornamelijk op vermogensbeheer, waarvoor intensief klantcontact nodig is. De kosten hiervan liggen hoger dan bij een reguliere spaarbank als ING.

